

"Els Goigs són una grandíssima joia polifònica que tenim a Catalunya"

Les cantautores Neus Borrell i Elena Tarrats han fet una recerca de polifonies catalanes que cantaran a quatre veus a l'(A)phònica de Banyoles dins el projecte viu «Mapes»

A partir de l'estudi de la polifonia catalana i una investigació conjunta amb l'etnomusicòleg Jaume Ayats per conèixer els sons col·lectius i com aquests es fonen per construir una nova manera de cantar, Mapes ha nascut com un projecte viu de recerca per polifonies de parla catalana, com el Pallars, la plana de Vic, Torelló, Mallorca, Menorca o Andorra. A més, la recerca amb Ayats per trobar descendents vius de maneres de cantar de temps passats també els ha dut a Portugal, Romania o Còrsega. Hi han trobat molts goigs, música religiosa i cançó de taverna. L'objectiu és cantar un recull d'aquesta troballa a quatre veus recreant la manera de cantar les polifonies tal com es feia a partir d'una mirada actual. Les responsables del projecte expliquen que l'objectiu d'aquesta recerca és "honorar i conèixer millor el que sonava fa un temps i portar-lo a un lloc viu cantant les polifonies que s'havien cantat al nostre propi país". En aquest sentit, també han volgut "responsabilitzar-se de la creativitat musical actual" recuperant aquestes veus des d'un lloc "quotidià i alhora culte". La recerca va arrencar fa un any, i des de llavors han aconseguit una trentena de cançons, algunes de les quals de durada curta. "El mapa està obert, anirà canviant a mesura que anem incorporant i aprenent noves polifonies", comenten. De fet, la fase de recol·lecció ha estat el més complex, en un territori en què conviuen múltiples formes de polifonies, que sobretot estan relacionades amb la religió i la música de taverna. "A Catalunya tenim Stabat Maters molt bonics que es poden versionar i cantar de moltes maneres, i també molts goigs, una grandíssima joia polifònica que tenim a Catalunya", subratllen. L'origen de les peces és incert, i en alguns casos podria tenir una antiguitat molt anterior al segle XV. Tot plegat ha partit de la recerca d'Ayats, que ha recorregut cada pam de geografia catalana buscant testimonis vius de maneres antigues (i no tan antigues) de cantar. "Hi ha material escrit que data del Renaixement, i això vol dir que ve de molt abans", subratllen. "És molt bonic perquè és música que s'escapa i que nosaltres intentem atrapar sense èxit... En alguns casos hem trobat partitures però no tenim cap gravació sobre com podria sonar", afegeixen. En alguns casos, han optat per fer petits canvis en algunes de les peces, que tenen molt simbolisme religiós: "hem sigut molt respectuoses, no volem buscar contraris ni confrontar lletres, simplement ho hem fet perquè no tinguin tanta càrrega". Una de les coses que més les ha sorprès ha sigut les diferents maneres de cantar, i com això ha interpel·lat la memòria de les dones: "Cantar era una eina poderosa que les permetia ocupar espais amb la seva veu, i això era un regal que permetia cantar d'una manera que no et reconeixeries", subratllen. La preestrena d'aquest projecte, que s'ha gestat amb una coproducció amb Fira Mediterrània de Manresa, La Marfà - Centre de Creació Musical, FIMPT i Centre de Creació Can Bonamic, es farà a Banyoles i a altres escenaris amb una posada en escena de quatre veus: Borrell, Tarrats, Maria Coma i la romanesa Raluca Radu. L'estrena de Mapes es farà el 17 d'octubre a la Fira de la Mediterrània de Manresa.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/cultura/2026/06/21/els-goigs-son-grandissima-joia-131604529.html>